

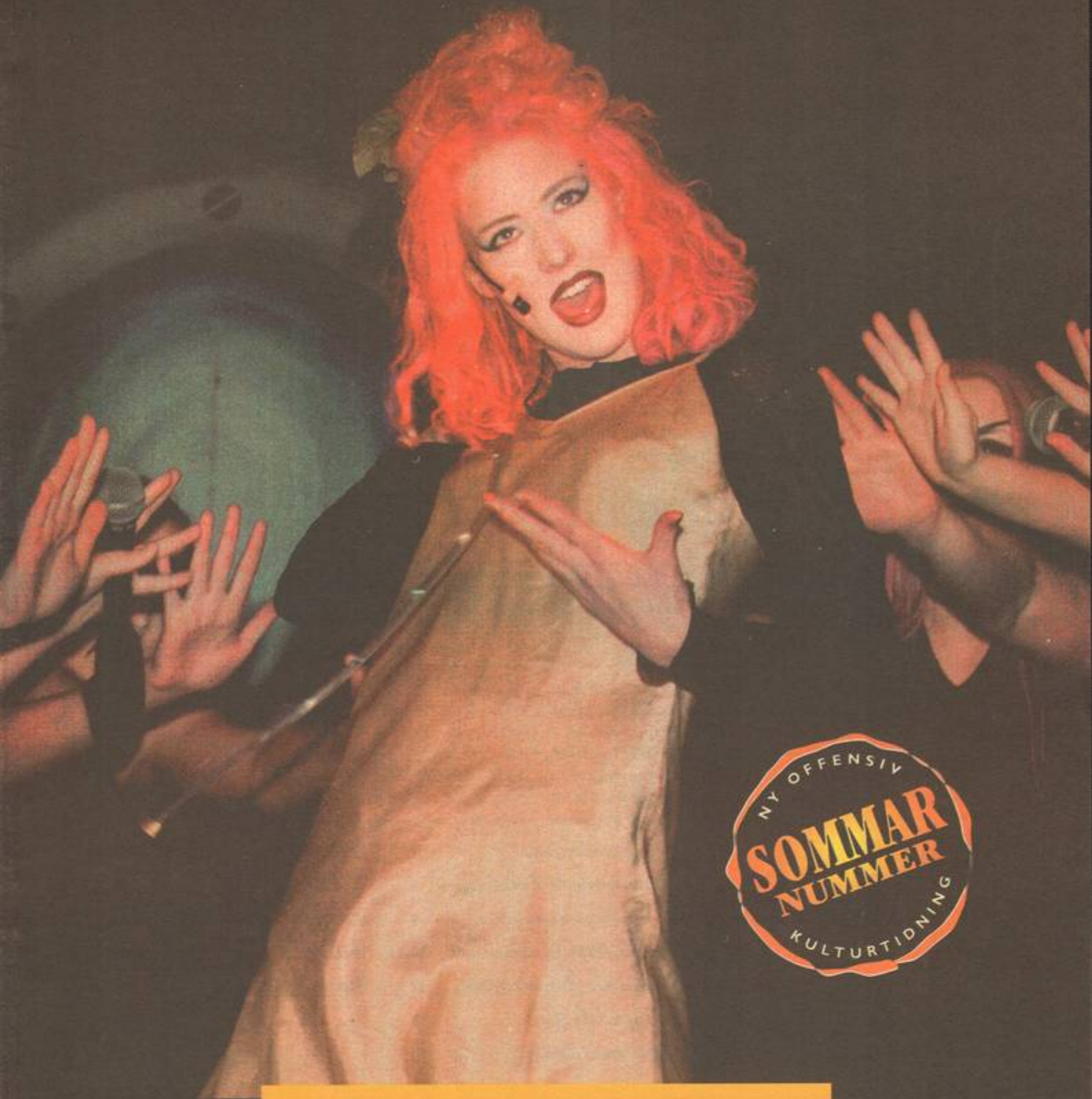
- Statliga mijoner till SMoK
sid 3
- Från foten av fjället
sid 6

Nr 7 Juni 1998

Kultur SMÖCKKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Kulturbarn intar staden
sid 10-11
- Miranda utmärker sig
sid 13

NY OFFENSIV
**SOMMAR
NUMMER**
KULTURTIDNING

Kulturens Asplöv, en bestseller eller...

Den idéskrift som arbetsgruppen för Kultur i skolan just presenterat vid ett seminarium i Piteå Musikhögskola, Kulturens Asplöv, kan få viss betydelse för en fortsatt utveckling av kultur i skolan. Avgörande blir hur frågan fortsättningsvis hanteras. En andra akt måste till.

Rapporten bygger på ett snart treårigt arbete präglad av kartläggning, samtal, diskussioner och observationer. Skriften ger en bild av att gruppen borrar på djupet i frågorna.

Kulturens Asplöv andas ödmjukhet och förståelse för uppgiftens komplexitet, vilket gör att den känns trovärdig och ärlig till sitt innehåll och rätt i tiden i sitt språk.

Nu kan vi bara önska att Kulturens Asplöv får en lika god lansering som t.ex. Lpo-94 fick. Den "släpptes" som grundlitteratur i samarbete med den kommunala och statliga rektorsutbildningen vilket gjorde att innehållet noga analyserades vid många seminarier och nätverksträffar under professionell ledning. Idag kan vi se en hel del goda resultat ute i landet från den satsningen.

Nu är inte Kulturens Asplöv ett styrdokument men väl en skrift som skulle fungera utmärkt som fakta- och reflektionsunderlag i såväl det lokala som det nationella utvecklingsarbetet.

Ett dokument med en så bred parlamentarisk förankring som Kulturens Asplöv får inte enbart bli hyllvärmare för kulturbyråkrater och ett fåtal kulturivrare. Det kommer inte att påverka utvecklingen i klassrummet.

En genomtänkt marknadsföringsinsats måste till för de professionella som i vardagen arbetar med frågorna. En satsning som bör bygga på hög legitimitet för frågan och tid för reflektion.

Gemensamma ideologier, synsätt och förhållningssätt tar tid att diskutera sig igenom, bygga upp och enas kring. En process som är helt nödvändig för att kultur i skolan ska bli till mer än ett kulturbloss.

STEFAN ANDERSSON

KULTUR SMOCKAN

KULTURSMOCKAN

PARKVÄGEN 2
893 40 KÖPMANHOLMEN
TEL: 0660-22 33 01
FAX: 0660-22 33 08
E-POST: smok.festival@ormskoldsvik.
mail.telia.com

ANSVARIG UTGIVARE

Stefan Andersson

CHEFREDAKTÖR

Ulrica Olofsson

ANNONSANSVARIG

Per Bergström

GRAFISK FORM

ILLUSTRATIONER

Annika Olofsson

REPRO

MaxiGraf

PRODUKTION

Mittinfo och MaxiGraf

TRYCK

AB Allebanda

MEDVERKANDE

I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Olof Bengtsson

Anders Borg

OMSLAGSFOTO

Allan Fjällström

Kultursmockan utges av samrådsorganet för Sveriges musik- och kulturskolor, SMoK.

Kultursmockan nästa nummer: v.37.

Manusstopp för annonser: 31 aug

Nu tar vi också emot
platsannonser!
tel 0660-105 15
Per Bergström

INNEHÅLL

i detta nummer

Kort från SMoK	3
Kulturidéer för skolan	4
Åke Gustavsson, kulturutskottet	5
Sandra gör egna jokkar	6

Kulturmöte i Barcelona	7	Skolan med "pengar tillbaka-garanti"	14
Utbildningsbrist för dramapedagoger	8	Nya styrelsen i bild	15
Tre sopraner på samma scen	9	Kalle, en digital hälare?	17
Stockholm föll för kulturen	10-11	Åsikten/Kulturnytt	18
Miranda blev "Årets kulturskola"	12	Han är oiiiiidligt populär!	19
Svängig sallad i Skövde	13		
Chéque vann i SMASK	14		

Alla goda ting är tre!

— Av Per Sjöberg, Ordförande SMoK —

Den 11 maj var SMoK:s au inbjudet till kulturdepartementet för att träffa Marita Ulvskog och Ylva Johansson. På dagordningen vid denna träff liksom vid tidigare träffar fanns t.ex. den nya enkäten och SMoK:s svårigheter att arbeta långsiktigt, då vi saknar ett årligt driftsbidrag.

Och ÄNTLIGEN så berättar ministrarna att regeringen har för avsikt att ge SMoK ett årligt driftsbidrag om en miljon kronor i tre år! **MED ANDRA ORD: TRE STATLIGA MILJONER TILL SMoK!**

Inte nog med att dessa pengar ger oss reella möjligheter att fortsätta jobba aktivt och professionellt med musik- och kulturskolornas frågor, det är också en mycket

tydlig signal från regeringen att SMoK:s arbete är värdefullt också ur ett nationellt perspektiv. Vi har därmed flyttat barn- och ungdomskulturfrågorna i allmänhet och musik- och kulturskolefrågorna i synnerhet en liten bit till från marginalen in mot de strategiskt viktiga samhällsfrågorna.

Framtiden blir alltså allt ljusare för oss. Ett statligt driftsbidrag, ett stort intresse från många organisationer att driva utvecklingsfrågor tillsammans med SMoK och ett ständigt utökat antal medlemskommuner. I vanlig ordning vill jag dock fortsätta uppmana de musik- kulturskolor (kommuner) som fortfarande inte är medlemmar att snart ansluta sig till SMoK. Vårt mål är att minst 70% av kommunerna skall vara anslutna vid 1998 års utgång. Ett medlemsantal som är nödvändigt för att ytterligare stärka vår legitimitet och för att säkra den andra viktiga inkomstkäl-

lan, nämligen medlemsavgifterna!

Tillåt mig nu tillönska ALLA en skön sommar! Själv tänker jag njuta av de framgångar som varit för SMoK och inte minst ladda för nya djärva mål, för SMoK, och för musik- och kulturskolornas utveckling och framtid!

Smockan lägger kulturpuzzel

Antalet medlemmar i SMoK har ökat till att idag omfatta 168 kommuner.

Gå med och lägg din bit till kartan.

—För ett starkare kultursverige!

- medlemmar i SMoK
- Senast anslutna medlemmar!

STOR-MALMÖ

STOR-GÖTEBORG

STOR-STOCKHOLM

SMoK
Sveriges
Musik-
och Kulturskoleråd

Sveriges största barn- och ungdomskultursatsning, den kommunala musik- och kulturskolan med över 300.000 barn och unga, behöver en samlande organisation!

Rådet har som uppgift att stötta, utveckla och verka för en positiv framtid för alla kommunala musik- och kulturskolor.

Medlemskap kan du söka genom att anmäla din musik- och kulturskola men SMoK välkomnar också dig som önskar enskilt medlemskap.

Årsavgiften för musik- och kulturskola är 1000 kr plus en serviceavgift på 12 öre per kommuninvånare upp till 100 000 invånare och 4 öre per invånare därutöver. Enskild medlem betalar 300 kr per år.

A N S Ö K A N O M M E D L E M S K A P

KOMMUN ELLER ENSKILD PERSON _____

BEFATTNING _____

ADRESS _____

POSTADRESS _____

TELEFON _____

FAX _____

Posta ansökan till Sveriges Musik- & Kulturskoleråd, Industrivägen 33, 763 41 HALLSTAVIK.

Releaseparty för Kulturens Asplöv

- Text & Foto Stefan Andersson -

Ett steg i rätt riktning för kultur i skola. Elever från Hjulsta-skolan dansade för konferensdeltagarna.

Kaffe-paus i majsolens sken när kulturivare från hela landet kom för att samlas kring idéskriften Kulturens Asplöv.

Det var ingen slump som gjorde att just Piteå valdes som plats för seminariet under två majdagar kring ämnet, kulturens roll i framtidens skola.

135 miljoner tänker kommunen satsa och där ingår köpet av Telias före detta lokaler som en första pusselbit. Fastigheten ligger mitt emot Musikhögskolan och ska inrymma ett kulturaktivitetscentra i en strategi att stimulera näringslivsutvecklingen. Där ska bland annat skapas en konsertsal med 1800 platser men huset ska också ge utrymme för nya företag med affärsidéer kring media, musik och ljud och som ska växa fram i musikhögskolans närmiljö.

Kommunrådet Peter Roslund berättade om Piteå som en stad med industrikultur men där politikerna nu också planerar för ett framtida Piteå med kulturindustri.

Den av regeringen tillsatta arbetsgruppen som ska leda arbetet med att utarbeta en ny strategi för kultur i skolan, hade bjudit in till seminariet för att också lämna sin rapport, Kulturens Asplöv.

Frågan om kultur i skolan har varit uppe vid ett antal tillfällen under tidigare årtionden och resulterat i diverse satsningar och ansträngningar.

Arbetsgruppen för kultur i skola vid panelen.

Gruppen började sitt arbete hösten 1995 med att göra en utvärdering av resultatet från de tidigare gjorda insatserna, ett arbete som ett år senare presenterades i form av en promemoria.

Ytterligare en inlägga presenterades i början av 1998 och nu var det alltså dags för idéskriften, Kulturens Asplöv.

TRE TEMAN

Ann-Christin Nykvist, statssekreterare och ordförande i gruppen, berättade om uppdragets tre teman.

Skolan som kulturmiljö, kulturarbete i undervisningen samt delaktighet och eget skapande.

-Kulturella språk finns redan hos barnen, menade hon, och det ska vi respektera

men också utmana dem med nya. Den nya läroplanen öppnar för detta arbete, konstaterade hon.

Vidare berättade Ann-Christin Nykvist om bland annat de fyra kulturskolor som fått pengar till sommarverksamhet och där erfarenheterna bedöms som mycket spännande.

-Musik- och kulturskolor är viktiga med sitt nära samarbete med skolan. Musik- och kulturskolan är också ett av fyra områden vi vill lyfta fram, sa hon.

Gruppens sekreterare, Agneta Sommansson, menade att det som pågår duger men kan utvecklas.

Hon lade också fram gruppens åsikt att kulturen har sett skolan som en distributionskanal, en arena för kulturens föreställningar.

-Vad står bakom begreppet kultur i skolan?

-Vi menar att det handlar om skolans inre arbete, svarade Sommansson själv.

TRE CITAT FRÅN GRUPPEN:

"Kultur i skolan blir inget om det är något som kommer utifrån tillfälligtvis som kulturbloss och på sin höjd lämnar några brända pinnar efter sig i ett hörn." Hasse Hansson, Konstfack.

"Lärarna och de ansvariga för skolan ska definiera skolans kulturbehov".

"Kultursektorn måste acceptera skolans nya organisation, trots att det försvarar för kulturproducenterna att nå skolan". Ants Wiirman, Kommunförbundet.

I arbetsgruppen ingår: Ann-Christin Nykvist, KULTURDEPARTEMENTET, Göran Lannegren, STATENS KULTURRÅD, Ants Wiirman, SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET, Ulf P Lundgren, SKOLVERKET, Olle Holmberg, tidigare ordförande i SKOLKOMMITTÉN, Erik Wegraeus, RIKSANTIKVARIAMBITET, Agneta Sommansson, KULTURDEPARTEMENTET och Hasse Hansson, KONSTFACK.

- Av Ulrica Olofsson -

Kultursmockan möter

ordföranden i Kulturutskottet

Åke Gustavsson

Du sitter som ordförande i kulturutskottet. Vad är dina huvudsakliga uppgifter?

- Att se till att leda utskottets sammanträden och att ha ansvar för planeringen av utskottets arbete som till exempel att hålla tiderna till kammaren.

- Vi har inte bara hand om kulturfrågor utan också idrott, ungdoms- och folkrörelser, folkbildning och public-service frågor.

Vad har du gjort tidigare?

- Jag har läst en del och bland annat jobbat som ombudsman och journalist. Jag har jobbat här länge, kom in i riksdagen 1969.

Hur viktigt är det med kultur för oss människor. Vad betyder kultur för dig till exempel?

- Kultur är så väldigt mycket. Det är viktigt att man får en möjlighet att utveckla sig som människa och då har kulturen en väsentlig plats, oavsett om man villjer att läsa litteratur eller går på teater.

Vad har du själv för estetiska intressen?

- Visst har jag vissa favoriter, mediafrågor till exempel intresserar mig mycket fastän de per definition inte hör till kulturfrågor.

- Och jag har ett intresse av att ta del av att utveckla kultur i hela landet. Jag vill gärna se att man samarbetar lokalt och regionalt hos till exempel länsmusikorganisationer och läns museer så att man inte bara häckar i residensstaden. Jag tycker mig märka ett ökat samarbete över länsgränserna och jag vill gärna stödja och stimulera den här utvecklingen. Dessutom finns det eldsjälar ute i landet och dom underskattar vi tyvärr.

Hur ska man på bästa sätt uppmuntra människor att bli viktiga kulturkonsumenter?

- De ska bli kulturdeltagare också. Studieförbundet betyder mycket. Goda exempel kan hämtas i idrotten. Vi behöver några väldigt duktiga men det ska också finnas

stöd för bredden.

Så vad kan staten göra?

- Staten kan stimulera och avsätta pengar/anslag i form av statsbidrag till länsnivå och speciella satsningar på projekt.

- Men det som är viktigt är att hålla en god kvalitet på större scener, så att det kan sporra andra. I Sverige är det så Stockholmscentrerat, det är synd. Vi använder oss inte alltid av den kraft som finns ute i landet. Men grunden för utvecklingen måste ligga hos människorna och inte hos staten.

Traditionellt sett har ju inte kulturpolitiken någonsin varit reglerad med lagstiftning. Varför tror du att det är så?

- Ja, om man ser Sverige i förhållande till andra länder i Europa, så är ju det unikt. Det har visat sig att Sverige, mer än andra länder, har ett decentraliserat kulturliv. Jag tror att det i sin tur är ett uttryck för att vi vill ha makten ute i våra kommuner, lokalt och regionalt.

Är det viktigt att musik- och kulturskolorna finns?

- Självklart, skolorna betyder mycket. Jag brukar säga att ska en kommunpolitiker bli impopulär så ska han ta bort skolan. Jag tycker att det visar på att skolan är väl förankrad i kommunen. Och det är positivt med den utveckling som sker, att musikskolor blir kulturskolor, det är ett slags kvitto på att verksamheten behövs.

Vad är skolornas uppgift, anser du?

- Det finns flera viktiga saker som skolorna ska stå för. Man talar om hur de ekonomiskt bidrar med att ta fram musiker som blir kända över hela världen, men det får aldrig vara motivet. Det viktigaste är att barn och ungdomar får utveckla sin skapandanda och ge uttryck för sin skaparglädje.

När du bör att skolor läggs ner ute i landet. Beskriv din tanke?

"Skolorna ska utvecklas inte
avvecklas"

- Ansvar för skolorna ligger inom ramen för kommunalt självstyre. Jag delar inte uppfattningen om att skolorna inte behövs. Skolorna ska utvecklas, inte avvecklas.

Tycker du att man från statligt håll tillräckligt tydligt markerar att man anser att kultur i skolan är viktigt?

- ...Jag tror säkert att vi kan bli bättre. I Kulturutredningen diskuterade vi bland annat länskonstnärer. Det skulle jag vilja se mera av. Skolorna befinner sig i en pressad situation och det är inte säkert att de prioriterar kultur.

Du talar om kommunpolitik som blir impopulära om musik/kulturskolan läggs ner. Men om stöd saknas från staten, vad ska han eller hon göra? Kan staten göra mera än vad som gjorts?

- Staten kan stimulera och betona att det är viktigt med kultur i skolan, men allt förutsätter att kommunen tar ansvar för de pengar som avsätts.

Vilka för- och nackdelar ser du om en musik/kulturskolelag införs i landet?

- Jag håller det kommunala självstyret högt med ansvaret ute i kommunerna. Alla barn ska ha rätt till kultur i undervisningen och av en viss kvalitet. Hur man bäst får det är en diskussion som hela tiden måste föras ...det är inte svart eller vitt, men min klara linje är att man ska akta sig för att lagstifta inom kultursektorn.

I bostats var det flera motioner som behandlade en eventuell framtida lagstiftning. Vad hände med dem?

- De har avslagits, de är inte aktuella längre.

Vad vill du säga till Kultursmockans läsare?

- Stå på er!

Sandra Dahlberg

En jojk är att förhöja en

- Av Ulrica Olofsson -

känsla

Det är hemma i Storvall som hon finner inspiration. I den fagra naturen, bland fjällen och i de mystiska sametrakterna.

En av bäckarna där är så vacker att hon till och med gett den en egen jojk.

- Det är där som ursprunget finns. Därifrån som joken kommer, säger Sandra Dahlberg.

En sametjej i knallorange hår. Fel. En same ska väl ändå vara liten, kort och mörk. Men förklaringen är enkel. Hon har just gjort en rymdopera i rollen som Amanda tillsammans med sina kamrater på musikestetiska programmet i Lycksele.

- Den är vårt examensarbete, förklarar Sandra som under den uppseendeväckande hårfärgen döljer ett blont hårsvall.

Det är här i Lycksele som Sandra har bott den senaste tiden, men hennes riktiga hem finns 32 mil bort. I den lilla byn Storvall i Västerbotten.

- Jo, de' bo' väl en sådär 17 personer där, skrattar Sandra och det går inte att missa det norrländska avkapandet av ord.

MED I FILMPROJEKT

Hennes ljusa drag avslöjar att hon inte är någon fullblodssame. De samiska rötterna finns på hennes mammas sida. Mormor

Foto: Ulrica Olofsson

Hyperman "Saviour of the Universe" anlitas för att rädda universum. Han spelas av Ulfö Jobansson.

Märta Holmgren, syster till den smått legendariska samekvinnan Albertina Larsson i Raukasjaure, kom från Raukasjö. Hon har berättat mycket för Sandra om det samiska livet och om folkets traditioner.

- Det ligger en styrka i att vara same, man är trygg i sig själv, tycker Sandra.

Sandra har alltid intresserat sig för sin bakgrund och bland annat gjort specialarbeten om samisk läkekunst. Redan vid åtta års ålder började hon att jojka.

- Jojk är att förhöja en känsla, säger hon. Idag är den helt och hållet musikalisk. Förut hade den starkare syften om att lugna renarna och stärka banden mellan folken.

- Och den som skötte sig väl fick en alldeles egen jojk.

Sandra skriver aldrig ner sina olika jorkar utan har dem i huvudet.

Genom åren har hon gjort flera uppträdanden. Det hela började med att hon vid 14-års ålder kom i kontakt med ett företag i Umeå som förmedlade turistevenemang och hon fick börja sjunga vid olika tillställningar. En särskilt häftig resa var den som gick till Milano, den där gången när hon var samisk Lucia.

- Det var jättehäftigt, för jag hade aldrig varit utomlands förr, myser hon.

Just nu har Sandra ett filmprojekt på gång. Tillsammans med Monika Zak, som gjorde Pumans dotter, ska Sandra göra en film om hennes mormors liv. Huvudrollen spelar hon givetvis själv.

- Projektet har legat och grott länge. Nu ska vi börja ta itu med det i sommar, säger Sandra.

Sandra gick grundskolan i Saxnäs och hon har också gått i musikskola i Lycksele.

- Musikskolan har betytt väldigt mycket för mig, berättar hon.

ETT MUSIKALISKT RYMDÄVENTYR

Sandra är skolad klassiskt. Hon tycker mycket om folkmusik och jazz och lyssnar själv gärna till toner av indisk folkmusik,

Foto: Ulrica Olofsson

NAMN: Sandra Dahlberg

ALDER: 19 år

BAKGRUND: Född i Storvall, Klimpfjäll i Västerbotten.

UTBILDNING: Grundskola i Saxnäs, musikskola och musikestetiska programmet i Lycksele.

UNDOVIKER ATT: Sätta mig i knipa försöker jag undvika och mina fördomar.

GÖR HELST: Läser gärna Dostojevskijs eller Tolstojns romaner, komponerar, träffar människor och ser till att jag alltid har mycket att göra.

FÖREBILDER: Min pappa, min mormor och min musiklektör.

BESKRIVER SIG SJÄLV SOM: Öppen, spontan och envis.

gruppen Mynta är en favorit. Om några veckor tar hon studenten. Till hösten har hon sökt jurkandutbildning, som gymnasie lärare och så tänker hon söka till Polishögskolan vid nästa antagning. Musiken kan jag alltid hålla på med vid sidan av, menar hon.

- Åh, det är så mycket jag vill göra att jag inte vet hur livet ska räcka till, skrattar Sandra.

Två riktigt stora drömmar har hon i alla fall inför framtiden. Den ena är att få stå på toppen av Autjoklimpen i vit samedräkt och gifta sig med en samekille. Den andra är att någon gång få göra en riktigt stor musikal med jojk och att i den få ta tillvara på samiska traditioner.

Gymnasisternas rymdopera "The bastards of the galaxy" utspelar sig någonstans i universum och i en avlägsen framtid. På en rymdbas bygger en professor en tidsmaskin. Men när maskinen ska testas går den sönder och det bildas revor i tidsväven. Förreställningen går ut på att hindra revorna från att sluka hela solsystemet. Sandra spelar den farliga härskarinnan från planeten Amazon.

Sandra Dahlberg. Lägg namnet på minnet. Den unga tjejen vars hår lyser ännu färgstarkare i strålkastaren. Hon är begävad.

"Musikskolan har betytt väldigt mycket för mig."

EMU

i behov av förändring

– Av Stefan Andersson –

Europeiska Musikskoleunionen, EMU, har haft sitt möte i Barcelona och samtidigt passat på att fira 25-års jubileum.

Från Norsk Musikk- og Kulturskoleråd deltog Ørvin Schanche, Wilhelm Dahl och Oddvin Vatlestad. År 2000 blir det deras tur att bjuda in till den Europeiska Ungdomsmusikfestivalen och EMU kongress.

EMU, som är en sammanslutning av ett tjugotal länders musik- och kulturskolor, är som många andra organisationer, en vilsen grupp i en tid av stora och globala förändringar.

BESLUTSVÄNDAN

Många av inläggen under mötesförhandlingarna kom att handla om framtiden och behovet av ett EMU som i högre grad än idag måste präglas av ett professionellt och strategiskt handlingsätt.

Konkreta förslag som ett eget kansli och en anställd tjänsteman med uppdrag att för organisationens syften, lobba i EU-korridorerna i Bryssel, bedömdes som angelägna men alltför djärva för sittande styrelse att ta tag i. Överhuvudtaget kändes inte fram-

tidstron och vitaliteten lika stark från styrelsens sida som från de övriga delegaterna vid mötet.

DEMOKRATIN ÅSIDOSATT

Flera styrelseledamöter, inklusive ordförande, aviserade att sluta med sina uppdrag. Dag Krafft från Sverige tog då tillfället att föreslå att en valberedning omgäende bör tillsättas, ett förslag som för övrigt tidigare lagts från Norges representanter, men då liksom denna gång negligerades förslaget av sittande ordförande. Ett faktum svårt att förstå utifrån vår nordiska föreningstradition.

Många olika förslag gavs till utveckling, men besluten uteblev oftast.

Några beslut verkställdes dock som till

exempel att utesluta fyra länder som inte betalat avgiften samt att fortsätta med ett öppet klimat till de östeuropeiska länder som visat intresse för EMU.

NORDISKT VÄRDSKAP

Nästa år är det Tysklands tur att stå som värdar och år 2000 tar Norge över staffett-pinnen. Den norska motsvarigheten till SMoK, Norsk Musikk- og Kulturskoleråd, har vänt sig till Sverige, Finland och Danmark för att i samarbete profilera den kommande konferensen med en nordisk syn på barn, kultur och skola. Cirka 10.000 deltagare från hela Europa förväntas invadera Trondheim, EMU:s konferens och tillika den Europeiska Ungdomsmusikfestivalen år 2000.

Sidbyte med didaktiska termer

Moving from teaching to learning –Aktuellt tema på Europakonferens i Stockholm.

– Av Olle Bengtsson –

Efter inregistrering på Kungliga Musikhögskolan och en officiell mottagning i prinsens galleri i Stadshuset, var Christer Wiklund först ut som talare. Han reflekterade

under temat "Moving from teaching to learning" och gav sin syn på lärarrollen i framtiden. Han konstaterade att en tjugotåring som utbildas till lärare idag kommer att utbilda barn som är födda 2035 och som går i pension år 2100. Och i det perspektivet kommer lärarrollen att kraftigt förändras.

Professor Lennart Reimers talade under rubriken "Back to the future" och gav på en njutbart perfekt engelska en historisk tillbakablick på Kungliga Musikaliska Akademin.

Faruk Sijaric från Sarajevo i Bosnien talade om "Practicing on instrument as a psychological and psychosociological proces." Föredraget handlade om hur man ska få högtbildade instrumentalister ännu bättre. Det kändes som en gammal kvarleva som inte hade någon direkt relevans när det gäller dagens musikpedagogik. Ett tänkande enligt gammal öststatsmodell.

Nästa inlägg kom från Ungern. Vera Banki, Budapest visade med praktiska exempel hur hon undervisar barn i 6-10-årsåldern. Föreläsningen hade titeln "Joy in Music - Musical Joys" och innebar notläsningsövningar och rytmövningar. Föreläsningen imponerade inte på mig eftersom föreläsaren och jag inte har samma grundsyn när det gäller barn. Det fanns inget i föredraget som handlade om upplevelser för barnet utan endast praktisk notinläring.

DATORER SOM VERKTYG

"What is education"? Det handlar om "Social training and vocational training".

Dessa ideer utvecklades av Greg Fitzpatrick som är en föregångare i Sverige när det gäller undervisning och datorer. Det var glädjande att höra hans balanserade synpunkter att datorn är inte allt i livet utan ett redskap som alla kan ha stor glädje av.

I sitt anförande "Learning and Awareness" talade Ferenc Marton om medvetenhet i inläringssituationen. Hans föredrag kan sammanfattas i "Most of learning is a by product of participation in social life". Han gjorde även en utläggning om själva upplevelsen i musiken.

PERSPEKTIV PÅ FRAMTIDEN

Avslutningsvis presenterade Johnny Wingstedt en intressant föreläsning med bra ljudexempel angående musikproduktion av idag i ungdomarnas värld. Tyvärr var närvaron från deltagarna låg på denna föreläsning. Min personliga uppfattning är att detta var en av de få föreläsningarna som hade ett nu- och framtidsperspektiv. Jonny har goda kunskaper i ämnet och är väl värd att lyssna på.

Två skolor klarar inte att täcka behovet

- Av Ulrica Olofsson -

Intresset för drama på landets skolor har ökat. Trots det finns endast två dramapedagogutbildningar. På Ljungskiles och Västerbergs folkhögskolor.

- Det går inte att ha det så här, säger Anita Grünbaun, utbildningsansvarig på Dramapedagog-utbildningen vid Västerbergs Folkhögskola.

Foto: Stefan Andersson

Tillgång och efterfrågan. Två

motpoler som ska mötas i ett likhetstecken. Men törsten efter utbildade dramapedagoger blir svår att släcka när det råder brist på dramapedagogutbildningar.

- En stor risk är att utbildade hoppar in och undervisar och det är inte bra för yrkeskåren, säger Anita.

För ett år sedan gick det att utbilda sig till dramapedagog på tre ställen i landet. Men på Edelviks folkhögskola i Burträsk, lades utbildningen ner. Därför är det bara på skolorna i Västerberg och Ljungskile som man i dagsläget har utbildningar med riksintag. Där läser eleverna en tvåårig yrkesinriktad utbildning som är jämnställd med en högskoleutbildning om 80 poäng. Inför höstterminen är det hela 90 personer som konkurrerar om de 16 platser som finns på Västerbergs folkhögskola.

På Dramapedagogutbildningen i Ljungskile görs intagningar bara vartannat år.

Anna-Karin Waldemarsson ansvarar för utbildningen där:

- Vi har alltså 150 sökande på 18 platser. Det är så det ser ut, säger hon.

DAGS ATT VAKNA

Det finns ett omätbart behov av dramapedagoger inom förskola, skola och utbildning, inom vård och omsorg, vid amatörteatern och i föreningars och kommuners fritids- och kulturverksamhet.

Anita framhåller två förklaringar till varför hon tror att statsmakten inte har fått upp ögonen för behovet.

- Jag tycker att det finns en okunskap hos de statliga myndigheterna om behovet av dramapedagoger. Men med en växande

medvetenhet om vad drama kan göra i skolan, så blir det plötsligt en väldig efterfrågan av pedagoger.

- Ett behov som två skolor inte klarar av att täcka, säger hon.

Kultursmockan vände sig till utbildningsminister Carl Tham.

Vilken är din förklaring till att det bara finns två dramapedagogutbildningar i landet?

- Folkhögskolorna har en mycket stor frihet att själva bestämma vilket kursutbud de ska ha. Det är respektive skolas styrelse som på egen hand beslutar om den vill anordna dramapedagogutbildning eller ej.

Carl Tham menar att Dramapedagogutbildning är en relativt dyr utbildning, främst på grund av lärartätthet.

- Det kan vara en av orsakerna till att många folkhögskolor avstår från att ge dramapedagogutbildning, säger han. En annan orsak kan vara att arbetsmarknaden för dramapedagoger tidigare inte varit speciellt gynnsam. Glädjande nog tycks arbetsmarknaden nu ha förbättrats.

TANKAR PÅ FRAMTIDEN

Carl Tham framhåller att det är Folkbildningsrådet som har regeringens och riksdagens

uppdrag att till folkhögskolor och studieförbund fördela det totala statsbidraget till folkbildningen.

Vad ser du för framtidsutsikter för dramapedagoger som yrkesgrupp?

- Om det visar sig att efterfrågan på dramapedagoger i skolan och i samhället i övrigt fortsätter att vara stor, vilket jag skulle vilja tro, kommer fler folkhögskolor säkert att vara intresserade av att börja utbilda dramapedagoger.

Anita Grünbaun har en önskan för framtiden:

- Jag skulle vilja ha en dramapedagogisk utbildning förlagd till minst fem folkhögskolor i landet, säger hon.

Anna-Karin Waldemarsson vill att utbildningen ska ske i samarbete med universitet så att man kan utbilda sig mot en kandidatexamen.

30-åriga Lotten Karlsson är en av de 18 elever som nyligen tog sin examen på folkhögskolan i Ljungskile. Snart ska hon börja jobba som sjukhusclown på Östra sjukhuset i Göteborg.

- Framförallt ser man att annonserna efter dramapedagoger blir allt fler och jag tror att efterfrågan kommer att öka ännu mera, säger hon.

- För vi behövs verkligen.

Hur ser det ut ute i landet?

Kultursmockan ringde några kulturskolor för att få veta.

- Vad har din dramapedagog för utbildning?

- Har du mött svårigheter när du har rekryterat personal till dramaundervisning?

- Vad anser du om att det bara finns två dramapedagogutbildningar i landet?

Jan Westberg, rektor, kulturskolan i Filipstad:

- Vi har en dramapedagog som har gått folkhögskola. Problemet när man ska anställa är att det finns så få att välja mellan. Det är alldeles för lite med två utbildningar. Dessutom hamnar de flesta i storregionerna och det blir svårt att få behörig personal till glesbygden. Vi kan jämföra med musiklärare, där det däremot finns ett flertal att välja mellan.

Ann-Christin Wassberg, vik.rektor, kulturskolan i Lindesberg:

- Vi har ingen dramapedagog just nu men ska anställa inom kort och jag gissar att det blir svårt. Dels därför att utbildade dramapedagoger är svårt att få tag på och för att vi dessutom inte har

en heltidstjänst att erbjuda. Eftersom intresset för drama har ökat och det blir allt fler kulturskolor i landet behövs det fler utbildningar.

Leif Pettersson, kulturskolechef, kulturskolan i Berg:

- Vår dramapedagog har bara gått folkskoleutbildning. Jag anser att vi måste få till fler och bättre utbildningar för drama, att ha två är alldeles för lite. Och om det ska startas flera, så tycker jag att man ska skicka ut enkäter till skolorna och fråga vad det är man vill ha. Jag tycker inte att utbildningen på folkhögskola är bra. Bara för att man har läst ett antal högskolepoäng på folkhögskola är det inte säkert att man har den kvaliteten som krävs för att undervisa i drama.

Foto: Elisabeth Ohlsson

Några har sagt till dem att det kan väl inte gå. Att vara tre divor på scenen samtidigt. Ni måste väl ändå klösa ögonen ur varandra.

- Nej då, vi är dom bästa vänner och var och en måste få ta sin plats, försäkrar Katarina Pilotti, medlem i Sveriges enda grupp av koloraturer - De Tre Koloraturerna.

De Tre Koloraturerna. Från vänster Angela Wannbäck, Katarina Pilotti och Anette Stridh.

- Av Ulrica Olofsson -

Divor med filmisk image

Koloratur. Endast några få utvalda i landet har begåvats med stämband som kan ta sådana toner som krävs för att få bära den titeln. Att sedan tre stycken slår sig samman och står på scenen samtidigt. Det är unikt. De Tre Koloraturerna Katarina Pilotti, Angela Wannbäck och Anette Stridh slog sig ihop för drygt ett år sedan. De har tagit patent på artistnamnet och resultatet av sammanslagningen har blivit succé på många sätt och vis.

- Vi hade inte tänkt att det skulle bli så här. Det är som en ros som öppnar sig, säger Katarina lyriskt.

TILLSAMMANS ÄR KRAFT

Rosfröet sattes när de tre träffades på en kurs i marknadsföring på Hammarstads slott i april, förra året. Och sedan dess har växtkraften knappast saknats. Fram till i dag har de tillsammans gjort ett flertal föreställningar, spelat in en egen CD och har en agent på gång.

När Katarina, Anette och Angela skulle starta gruppen, hämtades inspiration från sångare på kontinenten.

- Vi talade om Pavarotti och om hur kul de har, minns Katarina, och så tänkte vi att kan dom, så kan vi.

Tre personligheter, alla med lång erfä-

renhet, fann snart att de tyckte om varandras röster och satte igång med att marknadsföra sig själva.

- Det är underbart att jobba tillsammans. Med våra olikheter kompletterar vi varandra så oerhört bra, säger Anette.

- Som sångare är man ju ofta ensam, men nu finner vi inspiration tillsammans och många nya idéer föds, framhåller hon.

Angelas uttalande är i det närmaste identiskt.

- Oftast konkurrerar man ju som sångare, men vi har vänt det till en kraft och det uppstår en oerhörd glädje när vi arbetar tillsammans. Jag har nog aldrig känt att det har varit så roligt att göra konserter.

GRÄNSLÖST OCH SPÄNNANDE

I programbladet beskrivs Katarina som den vars "livsåskådning är att dyka ner i djupet för att sedan kasta sig upp på ett trestruket D". Om Angela står att läsa att hon är den som är "det trestrukna esset i leken" och Anette, hon tar med "det trestrukna F-et i fickan steget mot nya utmaningar."

- Viljan till gränslöshet och oförutsägbarhet förde oss samman, säger Katarina och det är fantastiskt roligt att få göra opera på ett nytt sätt.

De tre leker med det konventionella och

släpper loss i olika roller på scenen. Deras image är filmisk och Hollywoodinspireerad.

- Målet är att göra väldigt speciella program med glimten i ögat, säger Angela.

Katarina förklarar att deras sätt att spela olika roller på scenen, och t ex växla mellan vem som ska sjunga först, ger publiken spänning och bjuder på det oväntade.

- Vi vill också spegla det kvinnliga, ta från egna erfarenheter och göra humor och lek av det, säger hon.

Det finns inga stycken skrivna för tre koloraturer, därför plockar de från andra kända koloratursopraner och sätter till stämmor. Men Margareta Hallin skriver i dagarna på ett stycke ägnat just för dem och som ska ingå i deras framtida program.

De tre kvinnorna har egna sängkarriärer vid sidan av arbetet med De Tre Koloraturerna men de satsar mycket på konstellationen.

Katarina strålar av glädje när vi pratar om framtiden.

- Det har gått så bra hittills och vi ska fortsätta att utveckla gruppen, säger hon.

"Viljan till gränslöshet och oförutsägbarhet förde oss samman"

Med pukor och trumpeter

SMoK stod som huvudarrangör när musik- och kulturskolorna från hela landet på sitt sätt hyllade Stockholm, Årets Kulturhuvudstad.

4000 musik- och kulturskolebarn från 70 kommuner genomförde 350 föreställningar på 70 platser i Stockholm under två dagar.

- Text & Foto Stefan Andersson -

Invasionen inleddes med en väl planerad "statskupp" där kulturminister Marita Ulvskog under milt tvång, glatt och villigt lämnade ifrån sig makten.

Kuppen genomfördes framför Kulturdepartementets entre. Ministern bands och fångslades av såväl kultur som starka band allt under kören Feminalens förföriska toner.

FÄNGSLANDE TAL

Gitarristen Dennis Öberg från Södertälje Kulturskola läste upp ett dekret om världens snällaste statskupp som endast vill väl. -Vi tyckte bara att vi var tvungna att åka hit några tusen så att alla vuxna kommer ihåg att vi finns. Låt tusen trumpeter blomma! Låt tusen penslar dansa! Låt oss bli framtidens tusenkonstnärer och låt oss tillsätta en regering där alla är kulturministrar, alla utom en. Hon som inte är kulturminister skall vara rockminister!

Den fd kulturministern tilläts därefter att tala, märkbart lättad över den tillfälliga ansvarsfriheten och den kompetensförstärkning de unga erövrarna erbjöd.

-Tag makten, tag gärna makten och lyckas till med invasionen!

KAOS OCH STRUKTUR

Stockholms grundvalar vibrerade under två dygn från trycket av ett fullständigt och härligt sanslöst kulturevenemang i sann och modern anda av kaos- och kreativitetsteorier för barn och skola. Men samtidigt

inom en trygg passepartout av personal och föräldrar från musik- och kulturskolorna, RUM och Nätverket-BKC.

KILOMETERLÅNG PARAD

Duvorna i Kungsträdgården fick den andra dagen av invasionen ett annorlunda uppvaknande. De sågs snabbt lyfta i ett fullständigt inferno av musik och gyckelspel från alla 4000 barn och ungdomar.

Riksförbundet Unga Musikanter såg till att i kaoset av unga kulturentusiaster snabbt och smidigt formades en kilometerlång parad som därefter minst sagt ljudligt tågade genom Stockholms värvarna gator för att så småningom fullständigt invadera Skansen.

18 000 SKANSEN BESÖKARE

Grupperna spridde ut sig över skansenområdet och genomförde tillsammans 130 programpunkter. 18000 personer besökte Skansen denna speciella söndag. På alla ytor och bakom varje buske lektes det med musik, konst, dans och teater.

På Sollidenscenen förstärktes festen med Annelie Alhanko, Monica och Carl-Axel Dominique, Cecilia Vennersten och Försvarsmusiken.

Enda missen i programmet stod polisen för. De utlovade ridande poliserna uteblev, men i övrigt kommer vi att minnas en hellyckad och perfekt genomförd Invasion av Stockholm, Årets Kulturhuvudstad 1998.

Lena Holmgren får hjälp med teatersminket inför paraden av medspelerskan i "Romeo och Julia", Emma Karlsson. Båda spelar i en dramagrupp från Kristianstad.

För första gången på opera. -Pumpigt, ryckte Andreas Wennberg och Anton Werndin från Pajala Kulturskola. Killarna passade också på att efter sin spelning bli bemyndade till Ulf Adelson i Tessinska palatset. En historielektion från läroböckingen blev det också innan det var dags för reträtten. 120 mil i buss tillbaka tillbyn Tärnabö, långt upp i norr.

barnlek

fest

Dennis Öberg från Kulturskolan i Södertälje höll tal för en fångslad Kulturminister vid "statskuppen" utanför regeringskansliet. "Vi kommer i ett fredligt syfte. Våra vapen är våra röster, vår konst, våra gitarer och danser".

barn

Musik- och kulturskolorna ska stöttas, tycker Håkan Sernbrändt som stannat till på Norrmalmstorg för att lyssna. Själva har jag en egen firma och har sponsrat med smickermaskiner till scenbyggarna, berättar Håkan.

Foto: Hans Olander/Mora Tidning

Personalen på kulturskolan Miranda jublar efter beskedet om att de blivit utvalda till årets kulturskola. Till hösten, när "Mirandas verkstäder" drar igång, kommer det att finnas drygt 35 lärare på Miranda.

Miranda är årets - Av Ulrica Olofsson - kulturskola

Kulturskolan Miranda i Mora får numera kalla sig årets kulturskola.

En skola med en verksamhet som lockar i tusental.

Rektor Ulla Israelsson är stolt:

- Jag tror förklaringen till priset är att vi jobbar mycket utåtriktat.

Ett antal skolor var nominerade till det nyinrättade priset "Årets musik- och kulturskola", som delades ut av Kulturminister Marita Ulvskog under Kultur- och Fritidsmässan i Stockholm.

- Det här priset ger status och beröm och blir en inspiration för skolor att bli ännu bättre och bredare, sade ministern.

Ett utmärkt initiativ, tyckte Marita om priset och det är Svenska Musikrådet som får ta åt sig den äran. Priset kommer numera att delas ut årligen till en musik- eller kulturskola som gör sig förtjänt av titeln.

- Jag är stolt över våra musik- och kulturskolor, framhöll kulturministern.

Ulla Israelsson och musikledare Melker Brodin bubblade av glädje när de korades till vinnare.

- Åh, det är underbart, utbrast Ulla.

Priset till Miranda bestod av 50 000 kronor och ett beställningsverk som ska framföras av elever på kulturskolan vid nästa års utdelning av priset. Pengarna går in på skolans projektkonto, berättar Ulla, och en önskan har gått till Rikskonserter om att Benny Andersson ska göra ett verk som ska heta just Miranda.

- Det ska vara lätt så att alla kan spela, säger Ulla, och ett verk som kan bli vår signaturmelodi.

NYA ESTETISKA VERKSTÄDER

Det har gått några veckor sedan nyheten spreds om att Miranda blivit vald till årets kulturskola och blickarna riktades mot Mora. Grannkommuner har uppvaktat, nämnden har skickat blommor och studiebesöken har redan tagit fart. I Dalarnas huvudstad med 20 500 invånare när Miranda, med hela sitt utbud, ut till 3 750 barn- och ungdomar.

- Med alla föräldrar och sådana som går på konserter och annat kan vi räkna med

att vi når ut till drygt hälften av Moras befolkning, säger Ulla.

Med hjälp av priset "Årets musik- och kulturskola" sätts fokus på ungdomars skapande, menar Ulla, och hon tror att priset för Mirandas del underlättar i skapandet av "Mirandas verkstäder". En satsning som sker i höst.

- Politiker har bestämt att Miranda ska ansvara för ett estetiskt inslag hos alla barn mellan 4-11 år, förklarar hon.

Men kulturskolan finns också med i andra åldersgrupper. I årskurs 6-9 ska skolan utöka elevens val med ett estetiskt inslag och i gymnasiet sker ett utökat antal individuella val med estetiska inslag. Dessutom är skolans rockhus för äldre ungdomar välbesökt.

- Vi kan säga att vi har en bredd från 4 till 25 år, säger Ulla.

- Och det är vår bredd och vårt utåtriktade sätt att jobba som gjort att vi fått priset, tror hon.

ETT SKAPANDE BARN

Det finns också ett politiskt beslut om att Miranda har som uppdrag att se till barn med särskilda behov.

- Vi kan kalla dem gräzonbarn, säger Ulla, sådana som kanske bara har skapandet som språk.

Kulturskolan har tagit initiativet till och är den sammanhållande länken i en grupp de kallar "Polare på skolan" som startade i oktober förra året. Och de jobbar just nu med att få till stånd ännu ett projekt som ska heta "Polare på stan".

I linje med ett sådant uppdrag ligger skolans namn- Miranda. Kulturskolan heter så efter flickan Miranda i Kerstin Sundhs roman.

- Det är en flicka som är ett slaga gräzonbarn men som klarar sig från att hamna fel för att hon målar och skapar, förklarar Ulla.

De frågade författarinnan om de fick använda namnet Miranda och det gick alldeles utmärkt. Dessutom blev Kerstin Sundh "Madder" för skolan och var med och invigde kulturskolan. Det skedde för drygt 15 månader sedan. Lite tid kan det tyckas för att Miranda redan ska ha hunnit bli så uppmärksam. Som skolan framför andra.

Som 1998 års kulturskola.

- Det här är hela personalens förtjänst, säger Ulla glatt.

Sejerkramen. Rektor Ulla Isaksson och kulturskoleledaren i en kram på scenen.

Jury delade också ut två hedersomnämningar som gick till Timrå kulturskola och Värmdö musikskola. Jury motiverade sitt beslut om att Miranda skulle bli årets kulturskola så här:

"Kulturskolan Miranda är ett föredöme för andra musik- och kulturskolor genom sin verksamhet som bygger på mångfald, tradition och nyskapande och genom sin breda förankring hos bygdens invånare. Miranda har med utgångspunkt i personalens och ledningens entusiasm, nytänkande och kunnighet skapat en ny uppåtgående trend för sin skola. Mirandas sätt att entusiastiskt söka och finna nya vägar i arbetet med och för barn och ungdomars möjlighet till skapande verksamhet är lärorikt och intressant för alla musik- och kulturskolor i Sverige."

Här övas tango i det vackra vådret!

Foto: Anna Nordblom

SVÄNGIGT I SKÖVDE

- Av Anders Borg -

Cirka 80 elever i åldern 6-9 år från Heneskolan i Skövde sjunger och dansar som aldrig förr till ackompanjering av Skövde musikskolas lärare. Eleverna är klädda i sina finaste "fruktkläder".

Så såg det ut i musikskolas konsertsal i Skövde som under två dagar klingade av fruktsånger.

För andra året i rad framfördes Gullan och Dan Bornemarks fruktsallad i Skövde och just i år var det Heneskolas tur.

Fruktar var tryckta på olikfärgade T-shirts, bananer runt halsen, scenen var utsmyckad med fruktrekvisita och väggarna i bakgrunden var tapetserade med fruktteckningar. Skolans lärare under ledning av Ingela Jonsson hade sedan värterminens start övat in sångerna med eleverna och för musiken stod musikskolan. Musiktitlar som Tutti Frutti, Ananas Jazz, Mango Tango och En Fruktsvärd Affär fanns med.

SÅNG- OCH MUSIKGLÄDJE

Åke Johannesson, rektor på musikskolan i Skövde berättar om förberedelserna inför konsertprojektet:

"Tillsammans gör vi just nu ett konsertprojekt där intresset för samarbete mellan grundskolan och musikskolan aldrig varit större. För andra året i rad framförs dessa härliga sånger och skolorna står i kö för att få genomföra projektet.

"Vi arbetar med materialet på var sitt håll, träffas med jämna mellanrum och några dagar innan första konsert sätter vi allt samman och finputsar. Därefter blir det konsert för föräldrar, anhöriga och musikvänner, och dagen efter ger vi konserter för alla skolbarn på just Heneskolan.

Att denna typ av samarbete mellan skolan och Musikskolan är oerhört givande kan inte nog poängteras. Att se den sång- och musikglädje som skapas hos dessa elever ger stort hopp om att musikkulturen kommer att spridas i allt större kretsar. Detta oerhörda engagemang hos både barn och lärare bäddar för ökat musikintresse.

KÄNDIS PÅ BESÖK

Gullan och Dan Bornemarks fruktsallad är ett mycket lämpligt material, då det har en tydlig röd tråd, nämligen frukter. Alla sånger handlar om var sin frukt och förutom de redan nämnda finns det sånger om russin, melon, äpple, hallon (i sjönöd), kiwi och banan.

Som extra krydda besökte också Dan Bornemark en av konserterna. Dels var det spännande för eleverna att möta den som gjort musiken och dels var det en härlig avslutning, då Dan var med och spelade piano i avslutningsnumret.

- Att det hela var en stor framgång för Musikskolan är också en självklarhet. Att på ett naturligt sätt få nästan 200 elever i rätt musikskoleålder till skolan, är ju en härlig introduktion till musikskolelivet. Vi gjorde ett likadant projekt förra året och har märkt en klar ökning av intresset för musikskolan från den skola som då var med, säger Åke.

En annan stor glädjekälla för barnen var definitivt att få arbeta tillsammans med en riktig orkester. Att bli uppbackad av 13 professionella musikanter var en upplevelse, det syntes tydligt och det hördes också i texterna: "Vi ska ha en jättebra orkester, det är klart. Ser jag en, så ber jag den att sätta lite fart."

Dessutom hade musikskolans lärare väldigt skojigt när de fick spela tillsammans. Något som ibland är svårt att genomföra på ett naturligt sätt.

Slutligen kan sägas att denna typ av samarbete mellan skolor är oerhört utvecklande för båda parter och redan nu blickar musikskolan i Skövde framåt mot fortsatta genomföranden av dessa salladsprojekt.

Länge leve musiken!

"Eleverna bär med sig denna upplevelse genom livet"

Anders och Mattias läser på Kyrkomusikerlinjen på Musikhögskolan i Göteborg. Med glitter i skägget gick de upp på scenen och kammade hem segern i årets akademiska sångfestival SMASK.

- Av Ulrica Olofsson -

SMASKigt

med glitter och glamour

Det är festivalen som alla sägs bota. Men som få undviker att missa. Den årliga Schlagerfestivalen.

Och att gå miste om musikhögskolornas egna festival, SMASK, är det få studenter som gör.

- Den är en parodi på den riktiga tävlingen, förklarar årets general Jonas Forssell.

Sedan sju år tillbaka har landets musikhögskolor tävlat mot varandra i den alternativa slagertävlingen SMASK, Sveriges MusikAkademikers Sång Kåntest. Initiativet till SMASK togs av Kungliga Musikhögskolan för sex år sedan och tävlingen präglas av glitter och glamour. Årets topplacering gick till Göteborgskillarna i gruppen Ché-gue bestående av Anders Börjesson och Mattias Eklund. Med glitter i skägget charmade de juryn med sin låt "En kvinnas list - det är bara mig hon vill ha".

- Låten gick verkligen hem. Den har lite av Fångad av en stormvind - stuk, säger Anders.

De båda tittade närmare på gruppen Blond inför tävlingen och Anders förklarar att deras inslag var en parodi på dem.

- Vi hette Ché-gue för att vi har skägg, skrattar han. Och Blonds låt hette "Bara hon älskar mig". Vi gick steget längre och kallade låten "Det är bara mig hon vill ha".

Duon säger att de snarare jämför sig med de österrikiska tonsättarna Mozart och Süßmayer än Holm och "Pling" Forsman.

- Ja, det är Mattias som har sagt att jag är Mozart som kommer med idéerna och han är Süßmayer som fullbordar dem, förklarar Anders och skrattet finns där igen.

DET BLEV SUCCÉ

Det var Musikhögskolan i Göteborg som stod värd för evenemanget det här året. Finalen i början av maj föregicks av lokala uttagningar på skolorna. På plats i Göteborg

satt en jury med kända namn som Lasse Brandeby, Björn Hedström, Staffan Oldsberg, Börje Ring, Cecilia Wennersten, Siwert Öholm och Jenny Berggren.

SMASK är ett renodlat studentarrangemang. All administration och planering sköts av studenter. Symfoniorkestern och kombandet i tävlingen bestod av cirka 45 studenter på Musikhögskolan i Göteborg.

- Årets omgång blev en succé och det är många studenter som är inblandade i tävlingen, säger Jonas nöjt.

Samtliga bidrag höll en hög klass, men som alltid kan bara ett bidrag gå vinnande ur en schlagerfestival.

En smula generat avslöjar Anders:

- Jag höll faktiskt på Blond förra året.

Kulturskola utlovar garanti

På Vaggeryds kulturskola i småland snålas det inte minsann.

Om läraren uteblir tillräckligt många gånger blir det pengarna tillbaka för eleverna.

- Vi garanterar ett visst antal lärarledda lektioner, säger rektor Jan-Allan Persson.

- Av Ulrica Olofsson -

På musikskolan i Vaggeryd har elever, i snart två terminer, haft en så kallad utbildningsgaranti. Under läsåret 97/98 garanterades eleverna 27 lärarledda lektioner. Inför nästa läsår höjs ribban till 30, fördelade på 14 under höstterminen och 16 på våren. Terminsavgifterna på skolan kommer dessutom att sänkas i höst.

- Och det ska verkligen vara en garanti som kan falla ut och inte bara finnas för att det låter bra, säger Jan-Allan.

Jan-Allan tycker att det är en självklarhet att betala för uteblivna lektioner, eftersom verksamheten är frivillig och elever satsar pengar på att få delta i undervisningen.

Och det råder enligt Jan-Allan, ingen tvekan bland personalen på skolan om att man gör en bra satsning.

- På det här sättet menar vi, att vi tar ett maximalt ansvar, säger han.

INGEN DYR HISTORIA

På kulturskolan i Vaggeryd undervisas elever i musik, dans, teater och bild. Ännu är garantin så pass ny att Jan-Allan har svårt att se vilka resultat det har gett hittills. Men det finns i alla fall en sak som har försvunnit helt och hållet.

- Diskussionerna hit och dit om hur mycket tid som har gått bort när en lärare varit borta är inte aktuella längre, säger Jan-Allan. Nu vet eleverna att de får sina timmar även om en lärare till exempel är sjuk.

Jan-Allan understryker att de självklart jobbar hårt med att sätta in vikarier, men sjukdom och andra orsaker kan ju ändå

göra att tid går bort. Anette Dohrnér är lärare på skolan och hon tycker att det känns bra med den nya utbildningsgarantin. Nu behöver hon inte längre ha dåligt samvete.

- Många gånger när man har känt sig riktigt dålig, så har man tänkt att jag måste gå ändå för att man dras med dåligt samvete och tänker på eleverna, säger hon.

- Nu känns det skönt att veta att de får sina timmar ändå och om inte, får de tillbaka pengar som de har betalt.

Efter varje termin går personalen igenom närvarolistan och noterar hur läget ser ut.

Att det skulle kunna bli en dyr historia oroar inte Jan-Allan det minsta.

- Nej, (skratt) det är vi inte rädda för, förutsatt att lärarna får vara friska såklart, säger han.

"Vi tar ett maximalt ansvar."

SMoK:s nya styrelse

Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, SMoK, bildades 1996. SMoK är en organisation som ska stötta, utveckla och verka för en positiv framtid för de kommunala musik- och kulturskolorna i Sverige.

Här presenteras den nya styrelsen som valdes vid föreningens årsmöte i samband med Forum Kultur Fritids-mässan i Älvsjö. Det är en grupp som utifrån god geografisk spridning och med många olika intresseområden och kompetenser, sammantaget bildar en stark och representativ styrelse.

Per Sjöberg, ordförande
KARLSKOGA

Olof Bengtsson, vice ordf.
SALA

Sigge Ohlsson, sekreterare
HALMSTAD

Dag Kraft, kassör
NORRTÄLJE

Stina Algesten, ledamot
ARVIKA

Kent Larsson, ledamot
VÄXJÖ

Lisa Lundqvist, ledamot
KALMAR

Stefan Anderson, adjungerad
ÖRNSKÖLDSVIK

Håkan Sandh, suppleant
SÖDERTÄLJE

Pierre Fablström, suppleant
KARLSBORG

Viveca Hallberg, suppleant
SOLNA

Erling Nordlund, suppleant
PITEÅ

Årsmötets ordförande Göran Smith, Nossebro, tackar SMoKs ordförande Per Sjöberg, Karlskoga för ett mycket gott ledarskap under ett år präglat av stora framgångar för föreningen och konstaterar att Per har medlemmarnas förtroende att styra föreningen under ännu ett år.

Stefan Boklund, suppl.
VÄSTERÅS

Mari-Anne Jonsson, suppl.
SUNDSVALL

Ulrica till Aftonbladet

Vår chefredaktör Ulrica Olofsson lämnar nu Kultursmockan för en annan framgångsrik rikstidning, Aftonbladet. Ulricas kunskap, entusiasm och energi har haft en avgörande betydelse för Smockans innehåll, speciellt under tidningens uppbyggnad. Från SMoK tackar vi Ulrica varmt för ett gott samarbete och önskar lycka till i journalistkarriären.

En nåjd före detta chefredaktör flankerad av styrelseledamöterna Kent Larsson, ordförande Per Sjöberg och Håkan Sandh vid en avstämning under avspända former.

Kalle, en digital hälare?

Vad gör musikläraren när Kalle (10) till sin musiklektion har med sig alla sina favoritmelodier samlade i KALLES INTERNET SPELBOK? Vet musikläraren vad som gäller? Att det förmodligen inte är helt OK att hämta hem musik hur som helst vet alla - men exakt vad gäller? Exakt vad är lagligt och vad är olagligt? Hur förklarar vi för Kalle vad han får göra och inte får göra? Vems är ansvaret för att Kalle förstår?

När barnen i en klass förstår att alla människor inte får månadslön brukar det bli väldigt tyst. Vem skulle betala t ex konstnärers och kompositörers lön? De arbetar ju som alla andra och behöver också få pengar. Efter en stund är alla överens om att Mozart inte längre har några räkningar att betala, men däremot behöver Mats Wester pengar till både TV och bil. Cornelis hamnar mitt emellan: hans barn kanske behöver pengar Således kan innebörden av begreppen fri och skyddad musik göras helt begriplig och meningsfull för mellanstadiebarn.

Alla normalbegåvade 10-åriga musikskoleelever kan idag efter en kort instruktion med en dator och ett musikprogram skapa en melodi (eller använda en befintlig), arrangera och bearbeta den, lyssna på det klingande resultatet och studera notbilden på bildskärmen. Med e-post kan ungdom-

marna på ett ögonblick utväxla midifiler. Med Internet kan de lägga ut musiken på sina egna, klassens, familjens eller skolans hemsidor. De har också - liksom alla - tillgång till all musik alla andra presenterat på Internet. Med en skrivare kan de få pappersnoter och med en pärm slutligen egna spelböcker som de kan ta med till spelläraren.

Varje barn har ett gryende rättsmedvetande. Köpa en stulen cykel ska man inte göra. Full enighet. Tjuvgods befattar man sig inte med. Självklart inte heller på Internet. Knappast något barn vill vara en digital hälare dvs befatta sig med olaglig musik - digitalt tjuvgods. Uppgivet tvingas barnen idag konstatera vuxenvärldens oberäknelighet: Det är helt OK att tanka hem och skriva ut både lagliga och olagliga midifiler. Det är faktiskt helt OK att göra sin egen spelbok med både fri och skyddad musik! Det som däremot inte är tillåtet är att spela skyddad musik hur som helst. Det beror på om notstället står i Kalles rum eller i spelrummet på musikskolan. Och så beror det på vem som lyssnar. Var finns svaren på vad "enskilt bruk" praktiskt innebär?

Den nyfikenhet våra barn spontant känner när de börjar skolan ersätts hos en del med tiden av likgiltighet. Vi ger dem fioler, flöjter, gitarrer osv för att de ska växa upp till kreativa vuxna med förmåga till självstän-

digt kritiskt tänkande. Många av dem som har andra intressen än övning, etydspele, tonbildning etc kommer att välja datorn som sitt instrument. På köpet får de omedelbart hela världen som sin potentiella publik.

"Det beror på om notstället står i Kalles rum eller i spelrummet på musikskolan"

En del melodier får man inte använda hur som helst - men vilka? Hur få reda på det? Uppgifter om boktitlar och författare finns i överflöd på Internet medan motsvarande uppgifter om titlar och kompositörer helt saknas. Vad kommer att ske när barnen upptäcker att vuxenvärldens regler är omöjliga att följa? Kommer vuxenvärldens brist på förutseende att göra dubbelkassett-generationens barn och ungdomar till ofrivilliga lagbrytare?

Jämfört med barnen är dagens musiklärare i ett avseende lyckligt lottade: Vid kopieringsapparaten brukar finnas ett anslag som anger vad som gäller. Härigenom behöver man aldrig tveka och gå tillbaka till själva texten i upphovsrättslagen. När det gäller barn och Internet förutsätts barnen känna till och följa lagen och dess undantag. Var finns svaren - på ett språk som barn förstår och kan ta till sig? När ska våra barn få praktiska möjligheter att följa lagen? Vem bär ansvaret för att de idag inte snabbt och lätt kan få reda på om en melodi är fri eller ej?

Undrar Ulf Thyreen, Trosa.

Notställ, stolar, podier - Allt i musikinredning

Vi hjälper till med allt du behöver i tillbehör. Från notställ till scener. Allt flexibelt och med kvalitetsgaranti.

Bison
PRODUKTER AB

Högelian Station 672 • Årjäng • Tel 0573-510 10 • Fax 0573-510 15

Välkommen
med dina
åsikter i Kultur-
SMOCKAN!
Redaktionen
förbehåller sig
rätten att
förkorta och
redigera i
manuskript.

Arbetsgruppen Kultur i skolan har låtit skolor i fyra kommuner bedriva "Sommarkulturskolor" under skollovet.

Tycker du att det är en bra idé?

CHRISTER LARU, 48 ÅR, MUSIKLÄRARE I PITEÅ:

- Ja, jag tycker att det är bra att stödja barn och ungdomar som vill förkovra sig

även under loven och att ta tillvara på deras intressen. Tanken att bedriva sommarkulturskolor är bra, men det ska givetvis byggas på en frivillig grund. Jag vet inte om jag själv, såhär på rak arm, kan säga om jag skulle kunna tänka mig att jobba under ferien, det beror helt på vilka omständigheter det är och vilka ämnen som ska finnas med.

ELSA MAGNUSSON, 33 ÅR, MUSIKLÄRARE I TYRESÖ:

- Jag tycker det låter som en spännande och bra idé. Särskilt om man ska genom-

föra projekt och framförallt skulle det vara bra för orkestrar. De skulle kunna fortsätta träna och nya orkestrar skulle kunna bildas. Jag tror att elever skulle tycka att det var roligt och jag själv skulle gärna vara med och jobba i en sommarkulturskola. Fastän man måste nog ha det i nära anslutning till skolväxlingen eller i slutet av sommaren för att få så många deltagare som möjligt.

ÅKE ANDERSSON, 58 ÅR, PIANOTEKNIKER I ÖRNSKÖLDSVIK

Jag tycker att idén är bra därför att eleverna kan få undervisning i en miljö olika

den man är van vid och med nya studiekamrater. Nya pedagoger skulle kunna ges arbetstillfällen t.ex. lärarkandidater under utbildning.

Musik för turister och kommuninvånare på gator och torg skulle också kunna bli ett resultat. Sedan är det bra att ungdomarna har något meningsfullt att göra under sommaren.

På gång vid landets musik- och kulturskolor just nu:

Kulturskolan i Bollnäs

Sune Boggeström, musikledare:

- Vi ska ha SMOK:s hedersmedlem Svante Thuresson här i en konsert den 6 juni. Vår kammarorkester och vårt storband "Oden Big Band" ska då spela tillsammans med vuxenorkestern "Kilafors storband" i Folkets Hus. Annars har vi värkonserter i princip varje dag fram tills sista veckan på läsåret. Det är en morot för eleverna att få jobba fram rampfeber.

Musikskolan i Bleket

Katarina Forsström, musiklärare:

- Den 25 och 26 maj hade vi en stor skolturné med tre ensembler från musikskolan som åkte runt och gav sju konserter på olika skolor på Tjörn. Det var en blås-, en stråk- och en gitarrorkester. Vi har inte haft en sådan skolturné tidigare utan det var faktiskt första gången.

Musikskolan i Arboga

Hökan Harryson, musikledare:

- Vi ska ha ett vänortsubyte 5-6 juni med våra vänorter i Honningsvåg i Norge, Ebeltoft i Danmark och Hollola i Finland. Under dagarna pratar vi om musik och kultur i de olika kommunerna. Musikskolan är med, underhåller och pratar om verksamheten på skolan. Den 6 juni har vi också en stor karneval här som alla skolans orkestrar är med i.

Regeringen ger bort kortärmat

Kultursmockan har tidigare berättat om Tranås kommun som ger ungdomar i gymnasiet jobb som sommarmusikant under sommarperioden. Nu har regeringens arbetsgrupp Kultur i hela landet tagit fram 400 T-tröjor tryckta med texten "Sommarmusikant 98" som delas ut till de kommuner som valt att sätta unga musiker i arbete.

- Vi tycker att det är en skojig idé, säger arbetsgruppens informatör Kerstin Peanberg, och berättar att de rygligen skickat iväg 30 tröjor till Piteå.

Upplevelse som industri

I Örnsköldsvik planeras 15-16 oktober ett seminarium kring kultur och upplevelse som industri i framtiden. Många namnkunniga föreläsare står på talarlistan. Bi Puranen, Richard Barrett, Cecilia Rydinger-Ahlin, Jan Johansson, Göran Kropp, Jessica Persson m.fl. Allt från Disney stad till kulturindustrisatsningen i Piteå kommer att behandlas. Örnsköldsviks egen världsberömd clown, Clowen Ruben, får en framträdande plats i upplevelseseminarier. Bakom inbjudan står Örnsköldsviks kommun, Kommunförbundet, Kultur i hela landet, Turism-Akademien och SMOk.

Stöd till kammarmusikprojekt

Lös upp varje skolorkester under sex veckor varje år och gör om dem till kammarmusikgrupper. Det föreslår Mazeriska Kvartettsällskapet och ger stöd till projekt i två skolor i Stockholmsregionen.

Medlen används till att bekosta en lärare som ställer upp cirka 5 tim i veckan under sex veckor samt ett veckoslut.

- I första hand har vi tänkt oss stråkmusiker, säger Mazeriska Kvartettsällskapets musikchef David William-Olsson. Men om det gäller en skolorkester som även har blåsare kan man också tänka sig blandade grupper samt ensembler av blåsare där förhoppningsvis en blåsare i skolan kan ställa upp som instruktör.

En inbjudan har gått ut till musikskolorna i Stockholms län att före den 10 juni komma med förslag om en 6-veckors aktivitet enligt detta mönster.

- Det är i musikskolan som kammarmusikens framtid finns, poängterar David William-Olsson. Synpunkter på projektet kan du faxa till 08-611 75 42.

Normmännen på framfart

Den norska skivkedjan Hysj Hysj, med den norska Narvesenkoncernen som huvudägare planerar att öppna 25-30 skivbutiker i Sverige under de närmaste tre åren. "Målsättningen är att nå en omsättning på omkring 350 Mkr i Sverige under tre år", säger Johnny Jergander, Sverigechef för bolaget, till Dagens Industri.

Miljoner till Stockholm kulturskola

Enligt ett budgetförslag från stadens socialdemokrater ska kulturskolan i Stockholm få 20 miljoner i tillskott nästa år. Idag varierar avgifterna för verksamheten mellan 250 och 750 kronor per termin. I budgetförslaget föreslås en enhetsavgift om 250 kronor per termin. Tillgängligheten ska också ökas genom att kommunen anlitar fler pedagoger för de olika konstarterna.

- Det här känns verkligen positivt. Att kunna sänka avgifterna innebär att fler barn kan få vara med i verksamheten och det är glädjande, säger kulturskolechef Marion Hauge-Lindberg.

Skånska skolor i gemensam manifestation

Den 6 juni arrangeras en jättestor fest för alla musik- och kulturskolor i hela Skåne. Tusentals barn från de 33 kommunerna kommer att invadera Malmö och där ska det pågå festligheter under hela dagen.

- Anledningen till satsningen är att vi vill slå ett slag för skolorna, säger Britta Gustavsson, musikledare på musikskolan i Vellinge.

- Vi har haft en kulturstafett mellan kommunerna i Skåne under det här läsåret. Varje kommun har haft stafetten i en vecka och under den tiden ska de ha gjort så mycket kulturella aktiviteter som möjligt.

Ett annorlunda inslag under dagen blir tävlingen "Vältalighet rörande våra musik- och kulturskolor". Samtliga kommunpolitiker har fått inbjudan till tävlingen och en jury, bestående av teaterlever och dramaturgen Jan Mark, ska utse vinnaren.

Manifestationen i Malmö kallas Kulturullan. Namnet kommer från den stora utställningen Balturullan i Baltiska Hallen i början av 1900-talet.

- Vi menar att det här är det största som har hänt i Malmö sedan dess, säger Britta.

Manifestationen anordnas i samarbete med Musik i Skåne.

Två höstkvällar framför TV:n

Ta fram kalendern och notera redan nu två höstkvällar framför TV-apparaten som du som jobbar inom musik- eller kulturskolan garanterat inte vill missa. Sveriges Television sänder i kanal 1 två program av Birgitta Ohman om musikskolan. Det ena sändes den 15 augusti klockan 21.15-22.15 och handlar om lusten till musiken och möjligheten att få spela tillsammans. Här skildras bland annat förberedande repetitioner inför galan "S098-in concert" som ägde rum i slutet av mars. Det andra programmet sänds dagen därpå klockan 19.30-20.00. Medverkar gör Tore West och Jan-Erik Sahlberg.

- Det är viktigt att lyfta fram musikskolans betydelse och det gör man i ett sådant här program, säger Birgitta.

Tusentals lockades till blåsmusikfestival

Svensk Blåsmusikfestival lockade 2 000 musiker i 50 olika orkestrar till Jönköping 21-24 maj.

Mer än 4 500 personer fanns i publiken och projektledare Magnus Eriksson tycker att festivalen blev fantastisk.

- Vi har fått mycket beröm och det blev verkligen en kanonbra festival, säger han.

Under festivalen delades det nyinstituerade priset "Årets Blåsmusikledare" ut. Det gick till Arne Bäckvall, Mölndals Paradororkester och Göteborgsmusiken.

Vinnare i Musik Direkt

Lördagen den 23 maj arrangerades Musik Direkts stora finalkväll i Piteå Folkets hus. Efter två semifinaler under torsdagen och fredagen hade åtta av de 27 grupperna från hela landet valts ut till finalen. Flera priser delades ut under kvällen.

Jazzhunden från Eskilstuna, funkbandet Direction Post från Stockholm och kören För Många från Växjö blev de tre grupperna som ska göra en gemensam turné i mellansverige i höst.

De utländska gästspelen i Paris under pingsthelgen, samt ett gästspel till en liknande festival i Mocambique i höst gick till Direction Post och rockbandet Metal Fiärp från Östersund.

Porträttet

— Oliiiiidligt populär!

I programmet "Så ska det låta" intar Peter scenen med pondus och sjunger låtar som går rakt in i hjärtat på svenska folket.

Privat lyssnar han själv gärna till toner av Mozart.

- En dag utan Mozart är en förspild dag, säger han.

- Av Ulrica Olofsson -

Hej Peter, hur mår du?

- Jo tack, alldeles utmärkt!

Du är programledare för "Så ska det låta" med ofattbart böga tittarsiffror (toppnotering på 2,9 miljoner tittare). Hur känns det egentligen?

- Jodå det känns kul. Det är ju jättekul att det har blivit så uppmärksammat och att det är så många som tycker om det.

Förklaringen?

- Det är det ju inte jag som ska svara på egentligen...det är svårt för mig att förklara men jag tror att det bland annat är för att det är en bra kombinationen med mig, Anders och Robert som gör att programmet blir opretentiöst. Sedan tror jag att det är roligt för de artister som är med och får uppträda i det som de är bra på.

Men du är ju faktiskt inte bara programledare. Du har gjort ett flertal roller som skådespelare i såväl teaterföreställningar som för TV-program. Vi går tillbaka från början. Hur började du din bana?

- Jag började som liten på Norrköpings Stadsteater och spelade bland annat i olika barnteatrar. Sedan, när jag var 15, jobbade jag som scenarbetare på Stadsteatern i Göteborg och ett par år senare började jag på Dramatens scenskola i Stockholm.

1991 gjorde du för första gången den rosade paddan i "Det susar i säven". Den har blivit en riktig långkörare och du spelar rollen förfarande. Hur är det att spela padda?

- Det är en rolig uppsättning. Vi gör den sista föreställningen den 14 juni. Sedan lovar jag att jag aldrig någonsin ska kläda mig djurkostym igen - där har paddan gjort sitt.

Såpopperor fyller ju nästan alla kanaler idag. Du spelade själv Pebr Silver i Rederiet. Var det kul att spela med i en såpopera?

- Ja, det var roligt då. Särskilt att spela in den, vi jobbade ju länge ihop och det blev en oerhörd kamratskap. Jag har fått förfrågningar om att göra andra roller också men jag har inga planer på det.

Vad gör du just nu?

- Jag regisserar en pjäs på Uppsala Stadsteater. Sedan spelar jag färdigt "Det susar i säven".

Vad skulle du ha varit om du inte hade blivit skådespelare?

- Det vet jag inte riktigt eftersom jag inte reflekterat över det. Musiker kanske, det är något jag funderat på så här på äldre dar.

Du beskrivs ofta som folklig och festlig. Hur beskriver du dig själv?

- Ja, det är ju sådana ord som tidningarna bestämmer. Festlig - visst är jag en öppen människa, som gillar att umgås med människor. Men samtidigt, som de flesta skådespelare, är jag lite blyg faktiskt - fast det är det ju ingen som tror.

Att vara folklig är ju trevligt för det betyder att folk tycker om mig, men det är inget jag säger själv.

Vad är din främsta tillgång?

- Jag är positiv, ingen långsint människa. Jag tar vara på det positiva i livet.

"Så ska det låta" speglar verkligen musik som skaparglädje. Är musiken en källa till glädje för dig också?

- Ja, absolut! Musiken har funnits med sedan födseln. Familjen Harryson är en sjungande familj, det sjungs i alla lägen.

Det är ofattbart men du kan ju faktiskt alla sångerna. Är du ett naturbarn eller tränar du in dem?

- Inte allt kan jag... men mycket är ju från 60-talet som jag känner igen. Men, nej, jag tränar inte in dem.

Vad har du för förhållande till kultur?

- Då ställer jag motfrågan: Vad är kultur? Det är ju så mycket och jag som jobbar med kultur får hoppas att jag har ett gott förhållande. Jag hoppas att kulturen: dans, teater, musik och konst alltid ska finnas och få växa.

- Och vi måste ha humanistiska ämnen med i samhället. Det är faktiskt ett jävla färdigt samhälle vi lever i idag. Allt värderas ju i pengar, det humanistiska är inte värt något längre. Tage Danielsson var vår sista humanist... nja... nåja det finns väl några kvar.

Foto: Sjöbergs Bildbyrå

NAMN: Peter Harryson

ÅLDER: 50 år

FAMILJ: Min fru Charlotta, barnen Oscar och Beata.

BOR: Åstol

TJÄNAR: Jag vet inte, jag tyckte jag läste 770 000 någonsans.

KÖR: Audi Quattro, den var min 50-års present.

LASER: Mest historiska böcker, just nu en bok som heter "Förlorarnas historia" och som handlar om Sveriges katoliker efter reformationen.

LYSSNAR PÅ: Klassisk musik. En dag utan Mozart är en förspild dag.

SKRATTAR: Alltid

GRÄTER: Sällan

ÄLSKAR: Alltid

HATAR: Nej, det har jag inte tid med.

MINNS: Jag minns inte så mycket, jag försöker se framåt.

PLANER: Att få vara ledig. Det är mina riktiga planer.

Var det viktigt för dig som liten grabb att få ge uttryck för dina estetiska talanger?

- Ja, jag spelade teater i skolan och det var viktigt. Men jag spelade också ishockey och tävlingssimmade. Det ena förtog inte det andra. Idag tittar jag bara på sport.

Hur tycker du att unga på bästa sätt ska få ta del av kultur?

- Så tidigt som möjligt och hemifrån. Och sedan har skolan en viktig roll att ta hand om dem som är intresserade istället för att lägga ner dessa ämnen.

Tycker du att det är viktigt med musik- och kulturskolor?

- Ja, i allra högsta grad. Fast det är synd att de ska behövas egentligen. Hela skolan ska vara inriktad på kultur, jag ser hellre att kulturen är grunden och att man får välja till sig matte.

Är du mammakär?

- Oh ja! Visst är jag det. Det är ju på något sätt vi två som klarat det här tillsammans.

Vad ska du göra nu?

- Nu ska jag till Stockholm och spela "Det susar i säven". Sedan längtar jag efter semestern, jag ska segla från Göteborg till Shetlandsöarna.